

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ

മഹർഷി വേദവ്യാസപ്രണീതം ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം

॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ഓം നമോ ഭഗവതേ വാസുദേവായ
ശ്രീമദ്ഭാഗവതമഹാപുരാണം
॥ പ്രഥമസ്കന്ധേ ദശമോഽധ്യായഃ ॥

ശൗനക ഉവാച

ഹത്യാ സ്വരികുലസ്പൃധ ആതതായിനോ
യുധിഷ്ഠിരോ ധർമഭൃതാം വരിഷ്ഠഃ |
സഹാനുജൈഃ പ്രത്യവരുദ്ധഭോജനഃ
കഥം പ്രവൃത്തഃ കിമകാരഷീത്തതഃ || 1 ||

സുത ഉവാച

വംശം കുരോർവംശദവാഗ്നിനിർഹൃതം
സംരോഹയിത്വാ ഭവഭാവനോ ഹരിഃ |
നിവേശയിത്വാ നിജരാജ്യ ഈശ്വരോ
യുധിഷ്ഠിരം പ്രീതമനാ ബഭൂവ ഹ || 2 ||

നിശമ്യ ഭീഷ്മോക്തമമാചുതോക്തം

പ്രവൃത്തവിജ്ഞാനവിധുതവിഭ്രമഃ |
ശശാസ ഗാമിന്ദ്ര ഇവാജിതാശ്രയഃ
പരിധുപാന്താമനുജാനുവർതിതഃ || 3 ||

കാമം വവർഷ പർജന്യഃ സർവകാമദുഘാ മഹീ |

സിഷിച്ചുഃ സ്ഥ വ്രജാൻ ഗാവഃ പയസോധസ്വതീർമുദാ || 4 ||

നദ്യഃ സമുദ്രാ ഗിരയഃ സവനസ്പതിവീരൂധഃ |

ഫലന്ത്യോഷധയഃ സർവാഃ കാമമൻവൃതു തസ്യ വൈ || 5 ||

നാധയോ വ്യാധയഃ ക്ലേശാ ദൈവഭൂതാത്മഹേതവഃ |

അജാതശത്രാവദവൻ ജന്തുനാം രാജ്ഞി കർഹിച്ചിത് || 6 ||

ഉഷിത്വാ ഹാസ്തിനപുരേ മാസാൻ കതിപയാൻ ഹരിഃ |

സുഹൃദാം ച വിശോകായ സ്വസുശ്ച പ്രിയകാമ്യതാ || 7 ||

ആമന്തര്യ ചാഭ്യനുജ്ഞാതഃ പരിഷ്വജ്യാഭിവാദ്യ തം |

ആരുരോഹ രഥം കൈശ്ചിത്പരിഷ്വക്തോഭിവാദിതഃ || 8 ||

സുഭദ്രാ ദ്രൗപദീ കുന്തീ വിരാടതനയാ തഥാ |

ഗാന്ധാരി ധൃതരാഷ്ട്രശ്ച യുയുത്സുർഗൗതമോ യമൗ || 9 ||

വൃകോദരശ്ച ധൗമ്യശ്ച സ്ത്രിയോ മത്സ്യസുതാദയഃ |

ന സേഹിരേ വിമുഹ്യന്തോ വിരഹം ശാർംഗധൻവനഃ || 10 ||

സത്സംഗാൻമുക്തദുഃസംഗോ ഹാതും നോത്സഹതേ ബുധഃ |

കീർത്യമാനം യശോ യസ്യ സകൃദാകർണ്യ രോചനം || 11 ||

തസ്മിന്നുസ്തധിയഃ പാർഥാഃ സഹേരൻ വിരഹം കഥം |

ദർശനസ്പർശസംലാപശയനാസനഭോജനൈഃ || 12 ||

സർവേ ത്വേനിമിഷൈരക്ഷൈസ്തമനുദ്രുതചേതസഃ |

വീക്ഷന്തഃ സ്നേഹസംബദ്ധാ വിചേലുസ്തത്ര തത്ര ഹ || 13 ||

ന്യരുന്ധന്നുദ്ഗലദ്ബാഷ്പമൗത്കംഠ്യാദ്ദേവകീസുതേ |

നിർയാത്യഗാരാനോഭദ്രമിതി സ്യാദ്ബാധവസ്ത്രിയഃ || 14 ||

മൃദംഗശംഖഭേര്യശ്ച വീണാപണവഗോമുഖാഃ |

ധുന്ധുർയാനകഘണ്ടാദ്യാ നേദുർദുന്ദുഭയസ്തഥാ || 15 ||

പ്രാസാദശിവരാരുഢാഃ കുരുനാർയോ ദിദൃക്ഷയാ |
വവൃഷുഃ കുസുമൈഃ കൃഷ്ണം പ്രേമവ്രീഡാസ്മിതേക്ഷണാഃ || 16 ||

സിതാതപത്രം ജഗ്രാഹ മുക്താദാമവിഭൂഷിതം |
രത്നദണ്ഡം ഗുഡാകേശഃ പ്രിയഃ പ്രിയതമസ്യ ഹ || 17 ||

ഉദ്ധവഃ സാത്യകിശ്ശൈവ വൃജനേ പരമാദ്ഭുതേ |
വികീര്യമാണഃ കുസുമൈ രേജേ മധുപതിഃ പഥി || 18 ||

അശ്രൂയന്താശിഷഃ സത്യാസ്തത്ര തത്ര ദ്വിജേരിതാഃ |
നാനുരൂപാനുരൂപാശ്ച നിർഗുണസ്യ ഗുണാത്മനഃ || 19 ||

അന്യോന്യമാസീത്സഞ്ജൽപ ഉത്തമശ്ലോകചേതസാം |
കൗരവേന്ദ്രപുരസ്ത്രീണാം സർവശ്രുതിമനോഹരഃ || 20 ||

സ വൈ കിലായം പുരുഷഃ പുരാതനോ
യ ഏക ആസീദവിശേഷ ആത്മനി |
അഗ്രേ ഗുണേഭ്യോ ജഗദാത്മനീശ്വരേ
നിമീലിതാത്മന്നിശി സുപ്തശക്തിഷു || 21 ||

സ ഏവ ഭൂയോ നിജവീര്യചോദിതാം
സ്വജീവമായാം പ്രകൃതിം സിസൃക്ഷതീം |
അനാമരൂപാത്മനി രൂപനാമനീ
വിധിത്സമാനോഽനുസസാര ശാസ്ത്രകൃത് || 22 ||

സ വാ അയം യത്പദമത്ര സൂരയോ
ജിതേന്ദ്രിയാ നിർജിതമാതരിശ്വനഃ |
പശ്യന്തി ഭക്ത്യുത്കലിതാമലാത്മനാ
നന്വേഷ സത്ത്വം പരിമാർഷ്ടുമർഹതി || 23 ||

സ വാ അയം സഖ്യനുഗീതസത്കഥോ
 വേദേഷു ഗുഹ്യേഷു ച ഗുഹ്യവാദിഭിഃ |
 യ ഏക ഇശോ ജഗദാത്മലീലയാ
 സൃജത്യവത്യത്തി ന തത്ര സജ്ജതേ || 24 ||

യദാ ഹൃധർമ്മേണ തമോധിയോ നൃപാ
 ജീവന്തി തത്രൈഷ ഹി സത്ത്വതഃ കില |
 ധത്തേ ഭഗം സത്യമൃതം ദയാം യശോ
 ഭവായ രൂപാണി ദധദ്യുഗേ യുഗേ || 25 ||

അഹോ അലം ശ്ലാഘ്യതമം യദോഃ കുല -
 മഹോ അലം പുൺയതമം മധോർവനം |
 യദേഷ പുംസാമൃഷഭഃ ശ്രിയഃ പതിഃ
 സ്വജൻമനാ ചക്രമണേന ചാഞ്ചതി || 26 ||

അഹോ ബത സ്വർയശസസ്തിരസ്കരീ
 കുശസ്ഥലീ പുൺയയശസ്കരീ ഭുവഃ |
 പശ്യന്തി നിത്യം യദനുഗ്രഹേഷിതം
 സ്ഥിതാവലോകം സ്വപതിം സ്ഥ യത്പ്രജാഃ || 27 ||

നൂനം വ്രതസ്നാനഹുതാദിനേശ്വരഃ
 സമർചിതോ ഹൃന്യ ഗൃഹീതപാണിഭിഃ |
 പിബന്തി യാഃ സഖ്യധരാമൃതം മുഹു -
 ര്വ്രജസ്ത്രിയഃ സമ്മുഹൂർയദാശയാഃ || 28 ||

യാ വീര്യശുൽഭേന ഹൃതാഃ സ്വയംവരേ
 പ്രഥമ്യ ചൈദ്യപ്രമുഖാൻ ഹി ശുഷ്മിണഃ |
 പ്രദ്യുമ്നസാംബാംബസുതാദയോഽപരാ
 യാശ്ചാഹുതാ ഭൗമവധേ സഹസ്രശഃ || 29 ||

ഏതാഃ പരം സ്ത്രീത്വമപാസ്തപേശലം

നിരസ്തശൗചം ബത സാധു കുർവതേ |

യാസാം ഗൃഹാത്പുഷ്കരലോചനഃ പതി -

ർന്ന ജാത്യപൈത്യാഹൃതിഭിർഹൃദി സ്പൃശൻ || 30 ||

ഏവംവിധാ ഗദന്തീനാം സ ഗിരഃ പുരയോഷിതാം |

നിരീക്ഷണേനാഭിനന്ദൻ സസ്മിതേന യയൗ ഹരിഃ || 31 ||

അജാതശത്രുഃ പുതനാം ഗോപീമായ മധുദ്വിഷഃ |

പരേഭ്യഃ ശങ്കിതഃ സ്നേഹാത്പ്രായുങ്ക്ത ചതുരംഗിണീം || 32 ||

അഥ ദൂരാഗതാഞ് ശൗരിഃ കൗരവാൻ വിരഹാതുരാൻ |

സന്നിവർത്യ ദൃഢം സ്മിഗ്ധാൻ പ്രായാത്സ്യനഗരീം പ്രിയൈഃ || 33 ||

കുരുജാംഗലപാഞ്ചാലാൻ ശൂരസേനാൻ സയാമുനാൻ |

ബ്രഹ്മാവർതം കുരുക്ഷേത്രം മത്സ്യാൻ സാരസ്വതാനഥ || 34 ||

മരുധൻവമതിക്രമ്യ സൗവീരാഭീരയോഃ പരാൻ |

ആനർതാൻ ഭാർഗവോപാഗാച്ഛാന്തവാഹോ മനാഗ്വിഭുഃ || 35 ||

തത്ര തത്ര ഹ തത്രതൈർഹരിഃ പ്രത്യുദ്യതാർഹണഃ |

സായം ഭേജേ ദിശം പശ്ചാദ്ഗവിഷ്ഠോ ഗാം ഗതസ്തദാ || 36 ||

|| ഇതി ശ്രീമദ്ഭാഗവതേ മഹാപുരാണേ പാരമഹംസ്യാം സംഹിതായാം

പ്രഥമസ്കന്ധേ നൈമിഷീയോപാഖ്യാനേ ശ്രീകൃഷ്ണദ്വാരകാഗമനം നാമ

ദശമോദ്യായഃ ||